

„Słownik pracowników książki polskiej” Pracownia i archiwum

Słownik pracowników książki polskiej, którego tom pierwszy („podstawowy”) ukazał się w 1972 r., od wielu lat – wraz z sukcesywnie ogłaszanymi suplementami – służy nauce polskiej, zwłaszcza bibliologom, bibliotekoznawcom, historykom kultury i literatury, bibliofilom i bibliotekarzom w pracy naukowej i dydaktycznej, także w działalności zawodowej i kolekcjonerskiej. Korzystają z niego również studenci, doktoranci i wszyscy zainteresowani biografią i dorobkiem osób związanych z produkcją, zdobieniem, gromadzeniem i udostępnianiem książek, z historią i rozwojem bibliotek.

Inicjatywę opracowanie słownika „ludzi książki” podjął jeszcze w czasie okupacji niemieckiej doc. dr Adam Łysakowski (1895-1952) – bibliotekarz i teoretyk nauki o książce, zatrudniony wówczas w Bibliotece Narodowej i Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. Prace nad realizacją tego przedsięwzięcia zostały zapoczątkowane w zorganizowanym i kierowanym przez A. Łysakowskiego Państwowym Instytucie Książki działającym w Łodzi od września 1946 r. do połowy listopada 1949 r. Po likwidacji PIK-u prace nad kontynuacją słownika przeniesiono do Biblioteki Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu, chociaż także inne biblioteki uniwersyteckie w Krakowie, Warszawie, Wrocławiu i Łodzi prowadziły własne prace, tworzyły kartoteki, gromadziły materiały biobibliograficzne.

Do powstałego zespołu łódzkiego dołączyła mgr Hanna Tadeusiewicz – absolwentka filologii polskiego Uniwersytetu Łódzkiego, później doktor nauk humanistycznych w zakresie bibliologii i bibliotekarka. Odkąd główną siedzibą Komitetu Redakcyjnego i Redakcji *Słownika Pracowników Książki Polskiej* stała się Biblioteka Uniwersytecka w Łodzi, prof. Tadeusiewicz uczestniczyła we wszystkich pracach autorskich, redakcyjnych i technicznych prowadzących do wydania pierwszego tomu słownika. W 1992 r.

redakcji i kierownictwa powołanej przez Rektora UŁ Pracowni *Słownika Pracowników Książki Polskiej* podjęła się prof. Tadeusiewicz, jednocześnie przenosząc Pracownię do Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ, gdzie funkcjonuje do dziś. W latach 1986, 2000, 2010 ukazały się trzy suplementy *Słownika* zawierające uzupełnienia do tomu podstawowego – wszystkie powstały pod redakcją Pani Profesor.

Prof. Tadeusiewicz opracowała na potrzeby wszystkich wydanych dotąd tomów *Słownika* ponad 223 biogramy (tom podstawowy – 44, suplement – 124, suplement II – 35, suplement III – 10, suplement IV–10), przygotowała także teksty, które z różnych przyczyn zostały opatrzone podpisem „Redakcja”. Hanna Tadeusiewicz miała znaczny udział w prezentowaniu osiągnięć zespołu redakcyjnego *Słownika* publikując wiele tekstów na łamach najważniejszych czasopism fachowych, bibliologicznych i innych.

W latach 2010-2016 kierownikiem Pracowni SPKP (i równocześnie grantu pozyskanego z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki) była dr Magdalena Rzakowska, pod której redakcją opublikowano Suplement IV (Warszawa, Łódź 2016).

W latach 2016-2022 funkcję kierownika Pracowni *Słownika pracowników książki polskiej* pełniła dr hab. Agata Walczak-Niewiadomska, związana z Pracownią od 2006 roku jako sekretarz. Decyzją Dziekana Wydziału Filologicznego UŁ Pracownia z dniem 31 grudnia 2022 r. została zlikwidowana z pozostawieniem Archiwum w dyspozycji Katedry Informatologii i Bibliologii.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do korzystania z Archiwum Pracowni SPKP. Opracowany na potrzeby Suplementu 4. inwentarz Archiwum zawiera spis wszystkich materiałów, jakie w toku prac nad poprzednimi tomami zostały zdeponowane w Pracowni. Informujemy, że na prośbę mailową możemy przesłać skany wybranych materiałów.

kontakt: agata.walczak-niewiadomska@uni.lodz.pl